СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК XLV. Ч. 293. Джерзі Сіті, Н. Дж., пятниця 17-го грудня 1937. — No. 293. Jersey City, N. J., Friday, December 17, 1937. VOL. XLV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237, 4-0807. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ЩЕ ОДНА ПРОГРАМА

ВАШИНГТОН. — Група сенаторів, по більшій части з Демократичної Партії, видала до американського народу відозву, в якій старається змалювати нинішне положення і вказати вихід з нього. До цеї відозви спонукало американських сенаторів це, що в останніх місяцях знов починає зростати застій у бизнесі. Відозва зачинається: „Наглий і поширений застій у бизнесі, промислі, заняттях, цінах і вартостях вимагає безпроволочної уваги з боку всіх, що мають відповідальні становища". Поради, висказані в тій відозві, заключаються в таких точках: злагіднення податків, рівновага буджету, поправа відносин між працею та капіталом, і т. п.

КАЖЕ, ЩО БИЗНЕС СКОРО ПОПРАВИТЬСЯ.

НЮ ЙОРК. — На конференції Американського Союзу Завідувачів Глен Ґрисвуд, редактор „Бизнес Вік", сказав, що теперішній застій у бизнесі „досягнув дна" і в найближчому тижні бизнес пічне знов поправлятися. Він далі сказав, що з наступним роком ця поправа покажеться виразно в кожній ділянці. Провірюючи причини теперішнього застою, він сказав, що не може здибати інших причин, як тільки психольоґічні, а саме страх людей, що буде завтра, до чого доведе незрівноваження державного буджету і величезні податки. Не так самі податки, або незрівноваження буджету, як страх, що з того вийде, є причиною нинішнього застою, говорив Ґрисвуд.

РЕПУБЛИКАНЦІ ОРҐАНІЗУЮТЬСЯ.

СЕЙНТ ЛУІС. — Републиканська Партія рішила перевести в себе ґрунтовну реорґанізацію і видвигнути перед американським народом нову програму. В першій мірі головні провідники Републиканської Партії, серед яких на першому місці стоїть бувший президент Гувер і кандидат на президента з останніх виборів, Алфред Ландон, згодилися, що треба вибрати спеціяльний комітет, що складавсяб з 100 до 200 знавців і впливових людей зо всіх ділянок американського суспільного життя. Цей комітет виробив би докладну програму економічного і політичного оживлення американського життя.

„РОБІНСОНИ" ДІСТАЛИ ПАШПОРТ ВІД МАРІНЕЛІЯ.

ВАШИНГТОН. — „Робінсони", які пропали недавно в Москві, дістали свої фальшиві пашпорти в канцелярії повітового начальника Марінелія, який недавно під натиском тяжких закидів з боку прокуратора Дюія уступив зо своєї посади. В тому напрямку поведено ширше слідство і правдоподібно розкриють більше надужить, поповнених тим начальником повіту.

СТРАЙКАРІ БІЛЯ ГОРН І ГАРДАРД ДЕНЕРВУЮТЬСЯ.

НЮ ЙОРК. — Пікетники біля ресторанів Горн і Гардард, що вийшли на страйк кілька місяців тому, починають щораз більше денервуватися, з огляду на те, що страйк затягається. В середу вони зчинили біля названих ресторанів бучі, внаслідок чого поліція арештувала 50 пікетників і відставила їх на поліцію.

КОНҐРЕС ВІДКИНУВ ПРОПОЗИЦІЮ А. Ф. П.

ВАШИНГТОН. — Конґрес, що радить тепер над законопроектом про найнижчу заплату й години праці, відкинув пропозицію Американської Федерації Праці, в якій пропоновано ухвалити в цілих Злучених Державах найменшу заплату 40 центів на годину і 40 годин на тиждень. Конґрес далі радить над тою справою, але бере під увагу інші проекти.

ЗВЕРТАЮТЬСЯ ДО ПОЛЬЩІ, ЩОБ ЗНЕСЛА „ҐЕТО".

НЮ ЙОРК. — Американський відділ Міжнародньої Ліґи Академічної Свободи вислав на адресу польського уряду просьбу, підписану 994 американськими вчителями і вченими, щоби Польща знесла в себе недавно запроваджене у високих школах „ґето", в якому жидівські студенти мусять сидіти окремо від християнських. У тій просьбі говориться, що таке „ґето" противиться свободолюбному духові всякої науки.

ТАВРУЮТЬ ЗАЛОҐУ „ПРЕЗИДЕНТА ГУВЕРА".

МАНІЛЯ. — Цивільні пасажири, що врятувалися з корабля „Президент Гувер", застряглого недалеко Филипинських островів, жалілися на залоґу цього корабля за її грубошкірість і нахабство. Коли всі опускали корабель, залоґа розбила маґазини корабля і бару та, набравши багато напитків, упилась і почала напастувати жінок. Більшість цеї залоґи була затягнена на службу в ріжних шинках китайських портів.

ВОЛІЮТЬ ВЯЗНИЦЮ НІЖ РОБОТУ НА ФАРМІ.

Чотири молоді безробітні чоловіки в Реджайні заявили в поліційнім суді, що вони підуть радше до вязниці ніж на фарми. Їх засудили на два тижні тюрми з тяжкою працею.

Всі чотири, Г. Келер, швайцарець; Джан Метс, шотляндець; Ник Бойчук, з Манітоби і Ф. Конкей з Бетелфорд, Саск., замовили собі в ресторані обід і сказали власникові, що не годні заплатити. Вони були на допомозі, але їх вичеркнули зо списку, коли відмовилися йти на фарми до роботи.

ЧОГО ВОНИ ВЖЕ НЕ ХОТЯТЬ!

Відомий часопис „Ґреко-католік" домагається „щонайменше трьох церков у Львові (з існуючих 10) для поляків ґреко-католицького обряду"! Таких поляків, розуміється, нема нідеінде, хіба в уяві „Ґреко-католіка"! „Таж іще недавно, — пише „Ґреко-католік" — бо в половині минулого століття, польські проповіді відбувалися по всіх львівських церквах без винятку!"

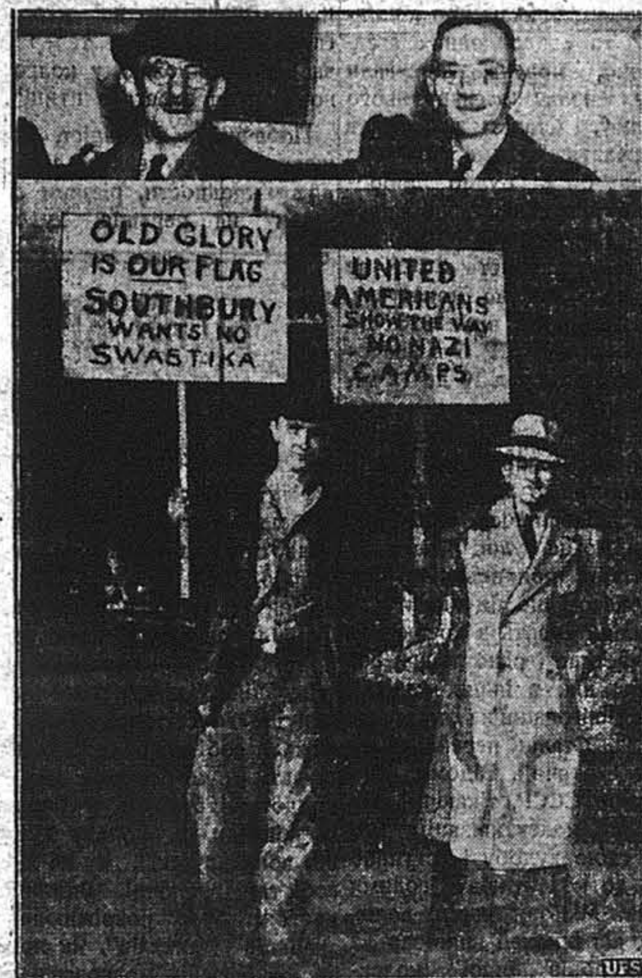
ШУКАЮТЬ РАДУ.

У міськім шпиталі в Саскатуні пропала рурка з радом вартости $4,000. Шукають його між шпиталем і берегом ріки Саскачеван спеціяльним приладом, який є дуже чуткий на присутність раду. Думають, що рурка впала в спуск і відійшла з водою. Покищо не знайшли ще сліду раду ні в шпиталі, ні надворі.

РЕФОРМА ТАНЦІВ У НІМЕЧЧИНІ.

Серед багатьох культурних реформ у Німеччині знаходиться на денному порядку справа реформи танцю, який хотять узгіднити із загальним націонал-соціялістичними ідеями. Досі не вдалося створити чогось оригінального в ділянці товариських танців. Коли гітлеризм дійшов до влади, лянсовано якийсь час проект радикальної націоналізації товариських танців, одначе без практичного висліду. На німецьких балях і дансінгах танцюють дальше загально приняті сальонові танці. Одначе реформаторських проектів не занехано. Під проводом Альфреда Розенберґа відбувся недавно у присутності представників преси віднит Карла Гайдінґа з „Культурамту" гітлерівської молоді. Прелеґент пропонував уводити ступнево, обережно народні мотиви до товариського танцю. Народні танці мають розвиватися наперед серед партійних формацій, звідсіль проникати до суспільности і здобувати право громадянства біля сальонових танців, а вкінці, коли назріє повна реформа, зовсім їх заступити. Одночасно слід прямувати до збірного оформлення танців, у колі і т. п., щоб також у танці відбивавсь ідеал спільноти, який і проникає тепер цілу Німеччину. Щойно після тієї еволюції, можна буде говорити про справжній „танець німецької радости".

СВІТ В ОБРАЗКАХ

НЕ ХОЧУТЬ НАЦІСТІВ.

Противники націстичних організацій у місті Савтбері, в стейті Конетикот, уживають старих стейтових „синіх законів", щоб не дати німецькій орґанізації „Німецько-Американський Союз" уладити там свій табор. Коли члени „Бунду" зїхалися на закуплене ним поле й почали в неділю прочищати землю, на домагання савтберійців арештовано двох німців, а саме: Рихарда Келера з Мавнт Вернону, в стейті Ню Йорк, та Ґустава Корна з Ню Рошелу, Ню Йорк (показані вище), а два савтберійці пікетували по місті з написами. Потім організація „Обеднаних Американців" улаштувала віче, на котрому протестовано проти оснування в Савтбері табору прихильних націзмові німців.

СЛУЖБОВЦІ СКЛЕПІВ ВУЛВОРТА ВИХОДЯТЬ НА СТРАЙК.

Урядовці і робітники в склепах Вулворта в Ню Йорку рішили вийти на страйк, домагаючись підвишки платні й обмеження праці до вісьмох годин денно.

СИР ДЛЯ ВБОГИХ.

Більш як один міліон фунтів сира є на складі в Реджайні для розсилки в сухі околиці Саскачевану й Алберти. Сир той купив федеральний уряд. Його вишлють до місцевостей у 170 сільських громадах Саскачевану і в 40 сільських громадах Алберти.

ШОВІНІСТИЧНА СКАЖЕНИНА.

Ендецьке „Слово Народове", що виходить віднедавна у Львові, містить у 17-му числі статейку на тему: „Від кого звільнили Львів". Автор статейки обурюється, що Польське Радіо замало виступає проти українців, а з нагоди польського 22-го листопаду спікер цього радія не сказав, від кого звільнили Львів. Притім радить, щоб радіо подавало цю вістку в такій формі: „Вчора у Львові відбулись обходи, звязані з 20-ми роковинами освободження міста від вандалів"! Це, на думку автора й „Слова Нар.", зближене до правди й нікого не буде дразнити!

З ПАСТУХА — СЛАВНИЙ НА ВВЕСЬ СВІТ СПІВАК.

У Болгарії в однім селі малий пастух чарував своїм гарним голосом. Батько післав його до міста до шкіл. Там він добився до того, що його приняли до театру в Софії. Але того було йому замало. Він поїхав до Відня і там усіх очарував своїм прекрасним голосом. Негайно дали йому співати головні ролі в найбільшім театрі. Всі віщують йому, що він стане скоро найславнішим співаком на цілий світ.

ҐІМНАЗИСТИ ЗЛОДІЯМИ.

В Дубні викрили зорганізовану банду учнів нижчих кляс, що займалася крадіжами по склепах. Банда виступала групами в той спосіб, що частина відвертала увагу продавців у склепі, а решта крала. Ґімназійна управа усунула до кінця слідства кільканацятьох учнів з ґімназії. Тоді вони рішили втекти до Америки, але їх схопили вчас на залізничому двірці. Справа викликала пригноблення серед батьків і громадянства.

ОБРАЗА СВЯЩЕНИКА.

В суді в Чорткові судили о. Михайла Вовчука з Косова, повіт Чортків, за здоладне „змінювання назвищ з польськими закінченнями на українські в метрикальних книгах". „Век Нови" називає при тій нагоді о. Вовчука образливо „злодієм душ".

ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД ЗМІНЮЄ ОБРЯД УКРАЇНСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ

ЛЬВІВ. — Часопис „Новий Час" з 2. грудня б. р. подає в дописі з Камінеччини про те, що воєвідський уряд у Тернополі наказує українським священикам змінювати метрики українців греко-католицького обряду й виписувати українців з їх обряду, навіть не питаючи їх і проти їх волі. Часопис подає польською мовою відпис оригіналу такого урядового зарядження польської влади, зверненого до о. декана Дрелиха, пароха Новосілок Ліських, яким воєвідство домагається виписання з українського греко-кат. обряду 12 осіб української народности. Декан повідомив ці особи про зарядження влади, але всі вони рішучо заявилися проти зміни обряду. І заявили, що, не зважаючи на ріжні перепони, своєї віри не змінять, що говорять по українськи і почувають себе українцями. Для вияснення треба ще додати, що тепер польська влада конфіскує кожну новинку, яка торкається таких справ. Кілька днів тому сконфісковано ціле число „Нового Часу". Та тепер подано урядове зарядження дослівно в такій формі, як воно було видане, і тому воно не підлягло конфіскаті.

ВЛАДА ШИРИТЬ ТЕМНОТУ, А НАМ ТРЕБА ПРОСВІТИ.

ПІДГАЙЦІ (Галичина). — На українських землях під Польщею шириться в застрашаючий спосіб неграмотність. Є замало шкіл, а й з тих, що є, виходять діти неграмотними. Це заставляє українське громадянство брати справу грамотности у свої руки. Ось тому філія „Просвіти" в Підгайцях зарядила, щоб цеї зими читальні повели по селах ударну кампанію в напрямі ліквідації неграмотности. Вислано теж відповідні письма і до духовенства.

75-ЛІТНЯ РІЧНИЦЯ ІСНУВАННЯ.

ЛЬВІВ. — Дня 8. грудня відсвяткувало крайове товариство „Українська Бесіда" у Львові 75-ліття свого існування. Це товариство є матірю зорганізованого життя в Галичині й Буковині. Було це спочатку касинове товариство на зразок чеських „Бесед". Воно гуртувало людей, навязувало культурно-товариські взаємини через спільні сходини, вечерки і відчити та через читання своєї і чужої преси. Це було перше товариство в Галичині, яке приняло живу народню мову й українську національну ідеольоґію. А тому, що в ньому народжувалися щораз нові ідеї, які поглиблювали зміст українського життя, то це товариство стало матірю і колискою величавого відродження українського народу в Галичині.

ПАНАХИДА ПО 359.

ВАРШАВА. — Дня 28. листопаду відбулась у варшавському православному соборі врочиста панахида по 359 героях, що згинули під Базаром мученицькою смертю в боротьбі за українську державність. У церкві зібралася була майже вся українська кольонія.

ГОТУЄТЬСЯ ДО ВІЙНИ.

ВАРШАВА. — В польськім соймі уряд предложив проект загальної військової служби, який говорить теж про таку службу з боку жінок, що є у віці між 19 і 45 роком життя. Ця служба обіймає теж учнів по школах, подібно, як це є в націстичній Німеччині. Чоловіки обовязані до такої служби від 17-го до 60-го року життя. Крім того проектують іще т. зв. „Народню Оборону".

БУШУВАЛА НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ.

ВАРШАВА. — Арештовано Белю Шмараґд і знайдено при ній три ріжні пашпорти, і всі фальшиві, а кожний з них виставлений на інше імя. Є це якась Шохет, що як аґентка Комінтерну ширила большевицьку пропаганду на „східніх кресах". Так пише про це польська преса. Прибула до Польщі з Росії, щоб звідси забрати зібрані комуністами фонди на допомогу червоній Еспанії. Гроші забрала і їх прогуляла. Хотіла втекти до Америки, але тут її приловили.

ДАЮТЬ САТИСФАКЦІЮ.

ТОКИО. — Урядові круги не вірять, щоб затоплення американського воєнного судна „Паней" могло спричинити війну між Злученими Державами і Японією. Та проте уряд робить усе можливе, щоб заспокоїти Злучені Держави. Між іншим усунено заступника адмірала, що був начальником летунського корпусу, якого частини бомбардували американський корабель.

АМЕРИКАНЦІ БОРОНИЛИСЯ.

ШАНГАЙ. — Урятовані з корабля „Паней" моряки розповідають, що як тільки японські літаки зачали бомбардувати корабель, почато з корабля їх обстрілювати і обстрілювано їх до останнього моменту, хоч корабель був уже цілий у полумінях.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Co., Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЩО ДІЄТЬСЯ?

Не знаємо, чи є в світі така відповідальна людина, яка моглаб твердити, що вона знає, що властиво діється в Европі. Це відноситься в однаковій мірі до політичних теоретиків, як і до тих, що займають найвищі державні становища у найсильніших державах світу.

От тепер французький міністер заграничних справ, Дельбос, обїхав поважні центри теперішнього европейського заколоту. Був він, як відомо, в Варшаві, Празі, Букарешті й Білгороді. У всіх тих столицях і в усіх тих краях приймали його з парадами, гостинами і тостами, виголошеними в честь — вічної дружби. Преса всіх тих країв хвалила Дельбоса, писала про потребу закріплення приязни з Францією. А Дельбос зо свого боку хвалив Польщу, Чехословаччину, Румунію і Югославію. Французькаж преса захоплювалася цею подорожжю Дельбоса та тим сердечним приняттям, з яким його всюди зустрічали.

Та подорож на укінченні. Який жеж її правдивий вислід? Знаємо, що Дельбос сказав тим усім державам, і кожній зокрема, дещо таке, про що не писалося. Та це не таке важне. Тепер важко скритися навіть у політиці з чимсь серіознішим. І тому легко догадатися, що що Дельбос не перебалакував би з тими всіми державами, то всюди йшло йому про те, щоб ті держави приєднати для Франції та щоб їх, саме для цього Француського інтересу, погодити і скріпити, щоб створити з них один сильний профранцузький бльок. А такого тепер Франції дуже потрібно, бо в її політиці знайшлася прогалина. Та політика перестала вже орієнтуватися на силу і допомогу з боку Совєтів. Отже треба було шукати другої опори. І ту опору пішов здобувати Дельбос. Одно хотів би здобути страхами, очевидно німецькими, зверненими в сторону Чехословаччини. Друге купував, даючи гроші на зброєння і розбудову, скажім, сильної Польщі. З Югославією, де селянин бідує, хоч край багатий, Дельбос заключив торговельний договір на знаменитих для неї умовах, які уможливлять їй добрий збут хліборобських продуктів. А в Румунії приобіцяв усього потрохи. Усім же їм: оборону з боку Франції.

Та чи все те дійсно облекшило напруження в Европі? Чи воно розяснило ситуацію? Чи розвязало давні й назріваючі конфлікти? Ні. Ситуація в Европі далі є того роду, що всі держави далі зброяться, що одна держава другій не довіряє. Дійсний виняток становлять хіба Англія і Франція, що змушені йти разом, бо як одна держава так і друга потерпають за вдержання того, що посідають. Та їх слово сталоб рішальним, якби їм удалося притягнути до своєї політики — Злучені Держави, до чого вони змагають. Та покищо це їм не вдається. І це теж було причиною, чому Дельбос, шукаючи нової опори, говорив в імені — Франції й Анґлії.

ПІСЛЯ ЛЮДЕЙ ПЕРЕПИС ХУДОБИ

В січні 1937 р. в Советах зроблено перепис людности. Довго довелося ждати відомостей про цей перепис, на який большевицька влада витратила немало грошей. Але результатів того перепису так і неопубліковано. Якщо вірити советській пресі, то в справу перепису вмішалися всякі „вороги народу", „шкідники", які той перепис зіпсували, так, що його не можна показати в люди. Винних покарано, а папером, витраченим на перепис, тепер у СССР розпалюють груби. Булоб наївно вірити Сталіновим байкам про „шкідників" та „закордонних аґентів", що, мовляв, зіпсували добру справу всенародного перепису. Сталін заборонив публікувати відомости про перепис, бо це булоб добровільним признанням, що впродовж „Ґенеральної лінії", від 1929 року, людність СССР не зростала. Перепис показував, що за 10 років, від 1926 до 1937 року, в СССР був „недобір" людности від 10 до 12 міліонів душ". Отже признатися в тім, що в „найщасливішій країні світу" впродовж десятка років число людности майже не збільшилося, Сталін не посмів. Бо це булоб і для найзавзятіших прихильників СССР доказом, що під диктатурою Сталіна смерть з косою ходить частіше і ріже людей солідніше, ніж в інших країнах світу. Програвши на „людськім фронті", Сталін перейшов на фронт скотячий. Відомо, що селянство СССР, тікаючи від насильної колективізації, нищило свою худобу і вступало потім до колективів з голими руками. Міліони корів, волів, овець, кіз і коней знищено за перших років „дикої" колективізації. Аджеж навіть курей тоді влада веліла збирати в колективні фарми, щоби боротися з „власницькими нахилами" селянства. Наслідки такої колективізації були страшні. Голод примусив навіть упертого Сталіна проголосити, що селянин може мати корову, не ображаючи советської диктатури. Ще більше: Сталін заявив голодового року 1933, що комуністична партія роздаватиме корови селянам: „Уже ми, большевики, постараємось, щоб усі колгоспники мали у нас по корові".

Дозволивши селянам мати в своїх дворах по корові та дріб, комуністична влада побачила, що скотарство на селі відразу пішло наперед. Київські „Вісти" пишуть 21. листопаду про розвій тваринного господарства на селі: „Кількість худоби в індивідуальному користуванні колгоспників колгоспниць рік-у-рік збільшується. Візьмемо для прикладу колгоспи ім. Леніна, Буцького району на Київщині. Три роки тому у колгоспників було 160 корів. Тепер безкорівність тут майже зліквідована. Корови є по 720 дворах. Колгоспника, що не мав би свині, а то й двох, тепер не знайдеш. В кожному колгоспному дворі є багато птиці".

Побачивши цей зріст, большевики, після невдачі з переписом людности, рішили „вибрати" на переписі худоби. На 1. січня 1938 р. призначено всесоюзний перепис худоби. Завдання цього перепису, як це завжди в СССР, аґітаційне: „Перепис покаже, яких великих наслідків домоглися ми в розвитку тваринництва", зазначають „Вісти". Як і перед всесоюзним переписом людности, советська преса зазначає, що до перепису худоби візьмуться **„перевірені і підготовлені працівники"**.

Ну, а що, коли не здійсняться урядові надії, і перепис худоби покаже такі самі фатальні числа, як це було з переписом людности? Тоді цих „перевірених і підготованих" діячів перепису напевне оголосять за „ворогів народу з троцькістсько - бухарінської буржуазно - націоналістичної банди". Небезпечно бути переписувачем людей і худоби під диктаторською владою Сталіна. Бо в Советах поводяться з людьми гірше, ніж з худобою.

Д. М.

БІЛИЙ КРУК СЕРЕД ЧОРНОГО ГАЙВОРОННЯ

Плитко думаючі чужинці і москалі, для яких царський уряд створив сфальшовану історію Росії, твердить, що України як політичної ідеї нема. Її придумали німці для прикриття своїх кольоніяльних тенденцій. У дійсностіж українці ще до світової війни не бажали собі того, щоб їх змішувати з москалями, хоч упродовж 125 років у школах їм вбивали в голову думку, що вони „русскі", а не якісь собі там українці. Випливом цьогож було розріжнювання „кацапів" і „хахлів". Як прийшли в Україну московські комуністи, то своїм утиском іще поглибили український націоналізм і нині требаб цілих століть на те, щоб вигубити серед українців почування їх окремішности від москалів. Україна мала назву „Русь, Россія" ще в 10 столітті, а початки московської, цебто нинішньої російської нації сягають половини 13 століття. Москалі перебрали насилу назву „Росія" від Українців. Українська держава ослабла була і попала в залежність Литви, потім Польщі в 14 столітті і аж у 17 столітті під Москву. Повну незалежність стратила Україна на переломі 18 й 19 століття. В половині 19 століття було в Україні Кирило-методіївське Братство. В Галичині український рух розвивався свобідно. В російській державній думі було 40 українських послів. Отже українська держава загинула була, але не загинув український націоналізм. По революції в Росії віджило українство вже явно. Українці створили свої політичні орґанізації, а на фронті свої військові формації. На всіх 10 міліонів бойовиків російської армії 2.5 міліона мужви визнали себе відразу українцями і створили українські формації. В 1918 р. Українська Центральна Рада проголосила самостійність України. За свою самостійну державу українці вели криваві війни. Програли вони їх у великій мірі через те, що Центральна Рада, замісць вдержати сформовані на фронті військові формації та ще й нові формувати, подбала під впливом московсько - большевицьких емісарів за те, щоб усі формації розпустити, а наслідком того і сама мусіла шукати опіки в німців. Отже українці вже тоді, на початку явного розвою свойого націоналізму, були дуже міцні. Якуж силу уявляють вони собою нині і що є в стані тій силі протиставитись, над цим мусить подумати кожний московський еміґрант.

Символом віри керівників денікінщини було збереження неподільної московської імперії. Не було в цій вірі ні хитань, ні сумнівів, ні компромісів. На її то підставі витворилось було вороже відношення до України та до українського націоналізму.

Внаслідок політики Центральної Ради і нерозуміння німцями, які окупували були Україну, вона осталась без армії і не могла, хоч хотіла, битися з большевиками. Є безспірним фактом, що українці і досі не піддались комунізмові. Колиб тоді створили були українську державу, то комунізм у Московії був би вже давно зліквідований. А так усе, що тоді робилося, йшло на користь комуністам. Нині справа стоїть так, що упадок комунізму в Росії тісно звязаний з повстанням самостійної України. Розумні люди з тим рахуються.

Цифри ще більше переконують у тому всіх. До війни Україна творила 25% поверхні цілої імперії і мала 20% населення імперії. Ті 20% населення продукували 37% усього хліба імперії. Експорт хліба з України творив 77% усього хлібного експорту імперії, не враховуючи сюди вивозу хліба в інші краї імперії. Україна давала 70% експорту цукру цілої імперії. Дальше йшли вугіль, залізо і скот. Тепер Україна продукує дечого більше, як до війни, але не експортує за границю, бо все в неї забирає Москва і притому нічого не платить. Тому і ненависть до Москви. Москва тормозить розвій текстильного промислу в Україні. З 1,480 міліонів карбованців, вложених у текстильний промисл, Україна дістала тільки 2.3%. Інші галузі індустрії теж упосліджені. Харківський тракторний завод продукує 5,000 тракторів, а в Московії тільки самий путиловський завод у Ленінграді дає 15,000 тракторів. На сільсько-господарські машини Москва витратила 56 міліонів карбованців, а Україні з того не дала нічого. В загальному Москва індустріялізує тільки північ, тобто свої етноґрафічні землі. В Україні заставляють хліборобів управляти технічні ростини, а не хліб, і тим створюють штучно голод та безробіття. А це все озлоблює українців. Українець знає, що його заставляє Москва добувати сирівці для чужих. Повстає питання: яка сила вдержить 44 міліони українців дальше при імперії? Говорять і про чужу кольонізацію України. На 1 кв. км. в Україні живе 60 людей, у Німеччині 40, у Канаді 8.7, в Арґентині 4.2. Отже що можна в Україні кольонізувати?

Між московськими еміґрантами ледви чи можна знайти чоловіка, що хотів би піддержувати українські самостійницькі змагання. Багато з них воліють большевиків ніж неподільну імперію. А цеж противне всім почуванням народів, які терплять під комуністичним режімом, вважаючи цей режім за московський. Еміґрант судить усе по тому, що колись було, а тамошні люди по тому, що тепер є. От і ріжниця в оцінці положення. Тамошні незадоволені з московського режіму. Між ними є 44 міліони українців. Вони хотять відділитись і позбутись Москви, яку вважають коренем лиха. Воля їх велика. Чи вистарчить в еміґрації сил, щоб її зломити?

Московська еміґрація знає ворожнечу українців до Москви з досвіду 1914 —21 р. Тепер та ворожнеча стала куди більша. З советських ґазет знаємо, що соціяльний рух в Україні приняв національні форми. Міліони мешканців України, хоч ріжних переконань, відчувають одно: вони не хотять більше московського режіму. Давніше ті відосередні сили паралїжувала царська власть, а тепер — інтернаціонал. Як він упаде, то ніяка сила не вдержить більше ті народи від їхнього наміру відокремитись від імперії.

Хто хоче повернутись додому, мусить погодитися з усамостійненням України. Тільки через Україну можна буде вернутися в Росію, але без України. В державницькому думанні не відіграють ніякої ролі почування, а тільки фактичні дані, незалежно від того, чи вони кому приємні, чи ні.

Стара Росія загинула тому, що в основу її керівництва були покладені почування, а не розрахунок. Коли боги рішають погубити якийсь нарід, то вони дають йому керівників, у яких пристрасти володіють над розумом. Історичні проблеми вирішується з успіхом тільки розумом, що не знає ні любови, ні ненависти, ні ревности, ні добродійства. Керуючись розумом, Росію можна було врятувати перед комунізмом. Новостворені українські частини на протинімецькому фронті були міцні, здисципліновані і вірні команді. Вони могли стати опорою боротьби проти комунізму. При їх помочі треба було здушити московський комунізм в Україні і в згоді з Україною організувати на території, де стикались польські й українські інтереси, московську протибольшевицьку армію з тилами. З тією армією треба було вдарити на Москву, підтягаючи відразу за собою тили, щоб чим скорше звільнити Україну. Україна булаб тоді і військом помогла добути Москву. Тимчасом зроблено інакше. Денікінський протибольшевицький фронт розтягнувся 2,000 км. і був слабо обсаджений. З того 1,000 км. припадало на Україну і проти українців. Треба було використати клич свободи народів, дати Україні свободу та не доводити до зудару з українським націоналізмом, тимсамим скоротити фронт на половину, згустити сили і дійти до Москви. Україна, Польща, Дон і Кубань були би в тому помогли, якби були мали певність, що московська армія йде їх визволяти зпід комунізму, а не поневолювати.

Щоб нині включити всі немосковські народи імперії в імперію, требаб велику частину їх зовсім винищити; а щоб зробити ті народи „русскими", то замало повиривати їм язики. Разом з мовою розвинулись і їх національні почування. І через те в будуччині москалі мусять примиритися з незалежною Україною. Тому вже нині булоб розумно піддержувати українців у їх бою з большевиками та в змаганні до усамостійнення, бо тільки через те мож прихилити їх до будучого вільного союзу з Московією та в той спосіб до певної міри вдержати неподільність імперії.

Стільки пише ґенерал Валь про Москву і її відношення до України, зглядно про ролю України у визволенні Росії зпід большевизму. Дуже коротко застановляється він і над загранично - політичними чинниками, що промовляють за самостійність України.

Він пише, що війна тепер необхідна. Росія як міжнародній розкладовий чинник є небезпечною для всіх. Щоб Росію ослабити, стоять і анґлійці і німці за самостійність України.

Отже висновок ґенерала Валя є, що за самостійність України промовляють і внутрішньо і зверхньо-політичні чинники. Москва не має стільки сил, щоб усьому з успіхом протиставитись, тому мусить погодитись на існування самостійної України.

Той голос одного з московських керівників на еміґрації є ясним промінням в еміґрантській тьмі. Валь думає розумно, як державний муж, і це треба ствердити. Сподіваємося, що його думки знайдуть прихильників у тих московських кругах, які ще не зовсім стратили відчування дійсности.

Інж. М. Селешко.

Борис Лавренев.

ВОСКОВА ФІҐУРА

(Большевицька гумореска).

(1)

За широким вікном кабінету було нерухоме повітря й мороз. Ішли останні дні грудня 1933 р. Начальник морського музею в Ленінграді, Павло Захарович Сивков, заклопотано дививсь у вікно й не запримічував, як мчались автомобілі, та дівочих лиць, ясніших ніж рожі. Не до дівочих лиць було йому. З дуже великого музею, що був під управою Сивкова та щойно скромно відсвяткував почесну ювилейну дату — двіста двацять пять-ліття, нараз стали пропадати предмети.

Пропадали річи, що мали й історичну й торґсінську вартість. Золоті ордери й еполети, золота зброя, золоті й срібні окладинки з альбомів і адрес, по простацьки обдирані разом із сапяном і шаґреном, предмети омундурування, прапори з дорогого шовку, двацять квадратових метрів.

Злодія не здержували ні замкнені вітрини, ні пльомби.

Начальник музею скріпив сторожу. Скликав спеціяльні наради співробітників і сторожів, щоб обговорити засоби боротьби з крадіжами. Та навіть і в дні тих нарад злодій був настільки хитрий, що не покидав своєї шкідницької роботи.

Товариш Сивков кілька разів давав знати до „Уґрозіску" та просив, щоб дали собаку. Та собаку „Уґрозіск" відмовився дати й поставив дивну вимогу: „сказати, кого він підозріває". Без того „Уґрозіск" не міг знайти злодія.

Товариш Сивков здвигнув плечима й попадав у розпуку. Колиб він мав на когонебудь підозріння, тож він дав би собі раду й без „Уґрозіску". Навіщож тоді є ця цікава установа, якій треба вказати пальцем на злодія, щоби вона його зловила.

— Дармоїди!

Павло Захарович сердито вдарив рукою по черговому рапорті про пропажу.

Було ясно, що краде своя рука — яка в приміщенні музею — володар. Та, перебираючи сотий раз у думці всіх співробітників і сторожів, Павло Захарович, не міг напевно зупинитися на чиїйнебудь кандидатурі на злодія.

Нараз двері кабінету відчинилися з розмахом і до кабінету ввійшов науковий співробітник, Імярек. Із переляканого лиця підчиненого товариш Сивков зрозумів, що сталося щось важне.

— Щож там? — спитав він.

Імярек озирнувся, щільно примкнув двері та витягнув зпід блюзи два кинджалики з позолочуваними ручками. Товариш Сивков здивовано поглядав на соняшні іскри в в ручках зброї.

— Ну, кинджалики! Навіщо ти їх приніс?

— Це не кинджалики,— відповів Імярек — це доказ, товаришу начальнику. Я тепер приводив до порядку вітрину, ту, знаєте, в якій трофеї з „Маґдебурґа". Пригадуєте собі, там скриночка така є, а в ній шрапнелеві кульки. Я її взяв незручно, кулька покотилася по долівці тай під шафу з манекінами. Я став рукою мацати й ось натрапив на це. Ясна річ — приховано до кращої нагоди, щоб винести тихцем.

— Яку шафу?... Веди! — підскочив Павло Захарович, запалившись.

Вони вийшли в довгий коридор. У музею ще відбувався ремонт. Біля одної із шаф стояла бляшанка з лякеровою фарбою. На хвилиночку Сивков зупинився та, насупивши брови, глянув на бляшанку. Потім приказав Імярекові:

— Бери бляшанку!

— Навіщо?

— Там побачиш.

Оба підійшли до шафи з манекінами часів Петра Великого. То був глухий і темний куток музею. В півсутінку в шафі сиділи та стояли старші унтер-офіцири, капралі й бомбардіри, наче живі. Сивков і Імярек докладно оглянули шафу. В ній не було нічого загадочного. Павло Захарович засунув руку в вузьку щілину між долішньою дошкою і долівкою, та крім пилу, нічого там не знайшов. На верху шафи було таксамо пусто. Тоді товариш Сивков усміхнувся, взяв із бляшанки пензель і обережно, стараючись не завалити зверха, кілька разів густо помалював лякером долішню дошку шафи. (Дальше буде).

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Манчестер, Н. Г. — До листопадової збірки додати: Василь Петрів $1, Михайло Костина $1.

Причина для пошанівку.

— Петрусю, скажи мені, чому ми повинні шанувати старших?

— Бо як їх не будемо шанувати, то дадуть нам у шкіру.

З ДНЯ

СОВЄТСЬКІ „ВИБОРИ".

Совєти мали свої вибори. Еге ж, вибори. Уявіть собі: вийшли всі до одного ті кандидати, що їх був поставив сталінський режім. І то вийшли не так собі, по „буржуазному", сетбо більшістю голосів, тільки по „пролетарськи": всіми голосами. Ліста, на якій стояв Сталін, дістала аж сто відсотків голосів. Гітлер міг дістати в часі свого загально-народнього референдуму тільки 96%, але Сталін „збітував" його й дістав аж сто відсотків!!

ЛЮБЛЯТЬ „БІТУВАТИ".

Московський нарід любить „бітувати" (перевищати) інших. Це вже в його крові. Перед війною розказували таку анекдоту: Зіхалися раз на гостину три царі: московський цар, німецький кайзер і австрійський цісар. Серед забави вони звели розмову на справність своєї поліції. Отож австрійський цісар почав вихвалювати свою поліцію і сказав: „Моя поліція дуже добра; вона мусить зловити злодія до трьох днів, як він поповнить крадіж". Німецький кайзер сказав: „Моя поліція справніша; вона мусить зловити злодія таки в хвилі, як він поповнює крадіж". А московський цар, усміхаючися задоволено, сказав: „Моя поліція краща від ваших; мій кожний пристав знає три дні наперед, де, хто й що має вкрасти".

НЕ ЗНАЮТЬ МІРИ.

Отож московський цар таки „збітував" німця й австрійця. Тепер Сталін зробив те саме і „збітував" Ґітлера.

Московський дикун мусів переборщити. Він не знає, що колиб у виборах був дістав тільки 80%, чи 90%, а навіть, так як Гітлер, 96%, то це зробилоб за границею далеко краще враження. Бо люди повірилиб, що виборці всетаки мали бодай маленьку можливість висловити свою відмінну гадку. А колиб, скажім, 4% голосів був дістав якийсь противник Сталіна, то можна би було навіть повірити, що там зпоміж двох кандидатів вибирали одного. Але коли є тільки один однісінький кандидат на якийсь уряд, то як тут можна когось „вибирати"?

„УЩВісти" скажуть: „У тебе, підляшенку, нема розуму. Сталін знає, що робить. Як би Сталін поставив двох кандидатів і дав людям справжню волю вибирати, то деб тоді був сам Сталін?"

І це правда. Можливо, що Сталін справді є „найгеніяльніший".

„ТЯЖКО НЕСТИ, А ШКОДА КИДАТИ".

Недавно подали були часописи, що якийсь Алфред Фішер з Мавнт Пен винайшов таку машину, яка без ніякої помочі з боку людини зможе виробляти 26 пар панчіх. По 26 парах потрібно маленької праці з боку чоловіка і машина готова знов до 26 пар. Винахідник уже опатентував цю машину, а притім предсказав, що при помочі свого винаходу цілий панчішний промисл можна буде так зорґанізувати, що власник фабрики тільки потисне ґудзик і ціла машина піде в рух та викидатиме денно десятки тисяч панчіх без людської помочи.

ЩО БУДУТЬ РОБИТИ ЛЮДИ?

Колиб так сталося, то що будуть робити люди? Хто буде ті панчохи зношувати? Ми знаємо, що машини вже викинули на вулицю міліони людей. Коли люди далі будуть уліпшувати техніку і продукцію, а заразом не будуть давати широкому загалові змоги ці продукти споживати, то тоді і продукція стратить свою вартість і буде нужда в краю.

На це питання якийсь комуніст, або крайній соціяліст, може відповісти: „А вжеж, що так; ми вже віддавна говорили, що всі варстати продукції, себто фабрики, підприємства, транспорт, мусять бути соціялізовані й передані на власність держави. Кожний член суспільности, без огляду на його особисті здібності і вклад, мусить мати забезпечену належну пайку в загально-народнім пожиткуванні економічних дібр. У той час, коли капіталістична система думає тільки про продукцію, ми думаємо про пожиткування, про консумцію".

ВОНО ТАК, АЛЕ...

Воно так. Але колиб усі люди дістали згори забезпечену участь у пожиткуванні земними добрами, то це дуже неправдоподібне, що Алфред Фішер хотів би був сліпати ночами над своїм винаходом та витрачувати свій останній сотик на те, щоби переводити експерименти над новою машиною.

Люди напружують свій ум і свої мязи тільки на те, щоб чимсь себе вивищити серед громадянства; себто, або здобути матеріяльні нагороди за свою напругу, або здобути почести, а найчастіше одно і друге. Коли зрівняємо всіх громадян і відберемо їм заохоту до поступу, то наша цивілізація пічне скоро повертатись назад. Большевицький експеримент може послужити нам найкращим прикладом.

Колись большевики обрізували офіцирам золоті погони. Тепер мають свої погони, на яких іще більше золота. Колись кричали, що всі люди повинні мати рівну заплату; тепер ріжниця в заплатах звичайного робітника і високого большевицького урядовця така велика, що притемнює ріжницю з царських часів. Колись кричали проти визиску робітників; тепер не тільки визискують робітників, але арештували пять мілонів невільників, щоб вони виконували ріжні примусові роботи даром. Кричали колись проти „системи поту"; тепер впровадили „стахановщину". Кричали, що поміщики мають десятки тисяч десятин землі, а селяни по дві; тепер відобрали землю і від селян і від поміщиків і віддали її в руки бюрократичної кліки.

Така доля „соціялізації".

Машину треба контролювати, щоб вона не викидала людей з праці. Але контролювати не комуністичним, ні соціялістичним способом, тільки демократичним. Вкупі з технічними уліпшуваннями праці треба вкорочувати години людської праці, залишаючи далі суспільну стратифікацію і свободу людей переходити на основі своїх особистих зусиль до вищої кляси, або з огляду на брак тих зусиль і здібностей — падати в нижчу.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

СВЯТКУЙМО В ОДИН ДЕНЬ!

Піднесена в „Свободі" думка, щоб день Першого Листопаду святкувати в цілій Америці в один день, добра і похвальна. Коли не можемо відсвяткувати цеї великої події в день 1. листопаду, то можна це зробити в найближчу неділю. Але так, щоб це свято відбулося по всіх громадах в один час.

При тій нагоді хочу звернути увагу на День 22. Січня. Це чи не найважніше національне свято. Та святкують його не по всіх громадах, а навіть рідко. І це свято повинно бути святковане у всіх громадах і в один день.

І. Кравець, Жірард, О.

СВЯТОЧНІ ДАРУНКИ.

З нагоди Христового Різдва люди видають тисячі, а то й міліони долярів на дарунки для своїх рідних і приятелів. Тими дарунками вони хочуть підкреслити свою любов до тих, котрим вони ці дарунки купують. Хоч це і гарний звичай, то чомусь дивно робиться, що ці „докази любови" все оцінюється долярами. Чим більше долярів витрачено на такий дарунок, тим кращий доказ цеї любови. Рідко хто бере під увагу, що цю любов можна доказати безпосередньо, щирим і гарним відношенням до людини, а не конче при помочі доляра.

Чи може бути кращий дарунок любови, ніж сама любов: чоловіка до своєї жінки, дітей до родичів, брата до сестри, і навпаки? Або любов одного члена суспільности до другого, вищої верстви до нижчої, інтеліґенції до народу, і навпаки?

Треба щойнайменше двох, щоб мати товариство. Треба обеднаних товариств, щоби був орґанізований нарід. Тому попри ріжниці поглядів, які існують усюди, навіть серед найкультурніших народів, плекаймо також любов один до одного, без якої не можлива ніяка орґанізація в суспільнім житті. Найбільші осяги в житті можна осягнути тільки кооперацією з іншими. Одинцем можна зробити дуже мало. Співпраця мусить бути в родиннім житті, в суспільних орґанізаціях, освітніх, економічних, релігійних і т. д. Тому виплекуймо в собі духа любови, духа національної солідарности. Обеднуймося до співпраці; бо нині часи дуже небезпечні. Всі народи гуртуються й орґанізуються, щоб не пропасти. Коли ми не зробимо у себе того самого, то нам грозить знищення.

Тому найкращим різдвяним дарунком нашій рідні, нашій суспільності і всьому народові буде це, коли ми всеціло віддамо себе їм і творитимем діла, які краще заманіфестують нашу любов до них, ніж дарунки, куплені в склепі за доляри. Коли будемо давати безпосередні докази нашої любови до наших ближніх і нашого народу, то через те станемо далеко щасливішими і веселішими, ніж ми тепер є.

В. Чучман,
Амстердам, Н. Й.

Замовлення.

Два пани входять до гостинниці. Підходить до них вейтер:

— Чим можу служити?

— Для мене яєшниця.

— А для пана?

— Також яєшниця, лише щоб була із свіжих яєць.

Вейтер: — Вже робиться! (Після того вейтер іде до кухні та кличе):

— Два рази яєшниця! Раз із свіжих яєць!

СМЕРТЬ ЛИТОВСЬКОГО ҐЕНЕРАЛА

Дня 23. листопаду ц. р. попрощав цей світ литовський військовий герой, ґен. Сильвестер Жукавскас. Його похоронила Литва в своїй тимчасовій столиці Ковні з найбільшими почестями.

Ґен. С. Жукавскас.

Бл. п. ґен. Жукавскас родився 1861 року в Литві. Кінчив ґімназію також на рідній землі, а пізніше вступив до виленської військової школи. Вийшовши з неї, дістав перший ступінь офіцира російської армії. Довгі роки він служив на терені Виленщини, а в 1904—5 році брав участь у російсько-японській війні, в якій відзначився своєю відвагою і спритом.

В 1914 році брав участь у світовій війні вже як полковник. Його військовий хист і надзвичайна відвага (був шість разів тяжко ранений, здобули йому загальне признання. Дістав від російської армії всі відзначення, які тільки були. В 1915 році дістав ранґу ґенерала.

Як тільки в Росії вибухла революція, він почав творити литовський полк і скоро зголосив свої військові услуги свому рідному краєві, Литві. Тут він відразу став військовим міністром, а також кілька разів був найвищим вождом литовської армії. Він добре зорґанізував литовську армію, яка, хоч числом невелика, то по геройськи відперла була наступ большевиків у 1920 році. Пізніше він також кілька разів розбив орди польського ґен. Желіґовского, і якби не інтриґи Ліґи Націй, то він цілком певно був би вигнав ці польські орди з литовських земель і залишив їх при рідному краєві.

Ґен. Жукавскас був також відзначений ордером Лотви і Чехословаччини. А американські литовці, зорґанізовані в орґанізацію „Лицарі Литви", подарували йому золоту шаблю, що коштувала $1,000.

Ціла Литва і всі литовці тепер оплакують смерть цього свого національного героя.

К. Відікавскас,
Філядельфія, Па.

Орієнтація.

— Ти вже спиш?

— Чого хочеш?

— Не маєш дрібних на одного доляра?

— Портмонетку маю у штанах у лівій кишені.

— Або я там знаю напамять, котра ліва... Встань і надягни штани, то я вже знайду собі тоді цю портмонетку!

МИКОЛА ПОКОТИЛО

помер у Ню Йорку дня 14-го грудня 1937 р.

Похорон відбудеться в **пятницю, 17-го грудня**, з похоронного заведення Яреми, 129 Іст 7-ма вулиця, Ню Йорк, звідки похоронний похід удасться в 10-тій годині рано до церкви св. Юрія, 22 Іст 7-ма вулиця, Ню Йорк, а потім поїде на цвинтар Калварі.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ШКОЛИ ПРИ УКРАЇНСЬКІЙ ПРАВОСЛАВНІЙ ПАРОХІЇ

відбудеться

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 19-ГО ГРУДНЯ (DECEMBER) 1937 РОКУ

В ГАЛІ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ГРОМАДИ,
334-336 EAST 14th STREET, NEW YORK, N. Y.

ПОПИС ШКІЛЬНИХ ДІТЕЙ

получений зі співами й декляммаціями, як також відограється представлення М. Магири в 3-ох діях

„СВЯТИЙ МИКОЛАЙ НА СЕЛІ"

Початок в годині 6-тій вечером. — Вступ 40 центів.

На це представлення проситься всіх громадян прийти зі своїми дітьми, бо по представленню св. Миколай роздасть дітям дарунки. — Якщо хто хоче своїм дітям чи знайомим передати через св. Миколая який дарунок, зволить його доручити шкільному комітетові того дня в год. 4-тій пополудні в салі представлення. **Шкільний Комітет.**

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

МОНЕСЕН, ПА.

Виказ жертв на У. Н. Дім в Одрехові.

Андрій Цуприк і Василь Сивик занялися збірками на Український Дім у їх рідним селі Одрехові, пов. Сянік, на який вони зібрали $58. Доложивши до повної суми й оплативши пересилку, вони вислали ці гроші на руки касієра Дому в Одрехові, Михайла Мигаля.

На ту ціль зложили свої жертви: Українське Літературне і Запомогове Товариство, Український Політичний Клюб по $15; по $2: А. Цуприк і В. Сивик; В. Любович $1.25; по $1: І. Кудлик, В. Мельник, о. Г. Пипюк, Д. Цуприк, В. Бляма, Н. Чупель, Й. Дикий, Ф. Янковський; по 50 ц.: І. Гаргай, А. Боївка, В. Пингрин, І. Довбош, І. Кудлик, В. Боївка, І. Страхоцький, А. Гирчак, Н. Шведа, І. Ґагатко, В. Станішевський, Н. Піх, В. Водзік, І. Мищишин, М. Якимишин, І. Янковський, А. Цимбала, Н. Єдинак, С. Ґуляшевський, І. Пішко, М. Денеґа, М. Опар, С. Ґаляс, М. Манявська; Т. Тішко 30 ц.; по 25 ц.: А. Цеплій, В. Полак, О. Сушко, А. Перчик, В. Когут, І. Грицко, М. Владика, П. Платко, Г. Коник, М. Котис; дрібними 20 ц. Разом $58.

В. Сивик і А. Цуприк.

УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА РАДІО-ПРОГРАМА

В околиці Пітсбурщини. На стації **W.H.J.B. PENN ALBERT HOTEL, Greensburg, Penn.** Відбувається кожної **неділі від години 2—2:30 P.M.** Слідуюча програма буде RECORDING, а на будуче знову будуть співати Хори околичних українських громад. — Програма під проводом **Николи Арсенія.**

Петро відпроваджує додому свого пяного приятеля Гильочку.

— Вважай, тут лежить хтось! — звертає увагу Гильочці.

— Так? Хтож то лежить?

— Пяний.

— Пяний? Слухай, Петре, — каже Гильочка — приглянься добре, може то я!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЙОНКЕРС, Н. Й. Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, в годині 2-гій пополудні, в салі Укр. Клюбу, 13 Вашінгтон вул. Просимо всіх членів вирівнати свої належитости. Буде вибір уряду на рік 1938. Неприявний член заплатить кару після статуту. — Н. Чолій предс.; Н. Кендзярський, кас.; В. Мандзій, секр.

ДАНБУРИ, КОНН. Бр. св. О. Николвя, від. 381, повідомляє всіх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, точно в годині 2-гій пополудні в салі церковній, під ч. 2 Робінсон вул. Кождий член має бути приявний на тих зборах і вирівнати свою належитість. Буде вибір нового уряду на 1938 рік, як також інші важні справи до полагодження. Просимо членів привести нових кандидатів на членів, а ми радо їх впишемо в члени. Неприявний член, на цих зборах буде підлягати карі після статуту. — М. Маркевич, секр.

ДЕРБИ, КОНН. Тов. Запорозька Січ, від. 23, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, в годині 2-гій пополудні, в галі де звичайно. Просимо всіх членів прийти на ті збори, бо буде вибір нового уряду на 1938 рік, як рівнож інші важні справи до полагодження. — Т. Захаревич, предс.; С. Шуран, кас.; І. Бінковський, секр.

ПОРТ ДЖЕРВІС, Н. Й. Бр. св. АРХ. Михаїла, від. 198, повідомляє всіх своїх членів, місцевих і позамісцевих, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, в годині 5-тій пополудні, під ч. 3 Ґауз Ґауз Парк вул. Просимо всіх членів прийти на означений час і вирівнати свої залеглости, бо інакше поступимо по статуту. Буде вибір нового уряду на рік 1938. — Уряд.

ВЕСТ ІСТОН, ПА. Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 137, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, в годині 1-шій пополудні, в гали парохіяльній. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо буде справоздання уряду і контрольної комісії з приходів і розходів за рік 1937. Також буде вибір нового уряду на рік 1938. Пригадуємо всім довгуючим членам, щоб прийшли на збори і вирівнали свої залеглости, бо впротивнім разі будуть суспендовані. Котрий член не явиться на збори заплатить кари $1.00, а урядник $2.00. — Ф. Сагатий, предс.; І. Терлецький, кас.; Ст. Колодруб, секретар.

РАРІТАН, Н. ДЖ. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 332, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, в годині 2-гій пополудні, в Укр. Домі. Просимо всіх членів прийти на означений час і вирівнати свої довги. На тих зборах будемо вибирати уряд на 1928 рік. Обовязком кожного члена і членниці є буди на цих зборах. — П. Причка, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Тов. ім. Ст. Мельничука, від. 331, повідомляє всіх своїх членів, місцевих і позамісцевих, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня в годині 2-гій пополудні. Просимо всіх членів прийти на ці збори на означений час, бо буде справоздання уряду й контрольної комісії за рік 1937, а також вибір уряду на рік 1938. — Г. Замойский, предс.; А. Романюк, сек. Ю. Хульович, кас.;

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Сестрицтво Любов, від. 37, повідомляє всіх своїх членниць, місцевих і позамісцевих що річні збори відбудуться в пятницю, 17-го грудня, в годині 7-мій вечером в гали У. Н. Дому. Просимо всіх членниць прийти на означений час, бо маємо важні справи до вирішення. Контрольори здадуть справоздання, також інші урядники здадуть свої звіти з діловодства за 1937 рік. Буде вибір нового уряду на 1938 рік. Довгуючі мають вирівнати свій довг, щоб не зволікати на наступний рік, або будуть суспендовані. Хто хотів би вступити до нашого сестр., і до Союзу, хай прийде на ці збори. — А. Пограничча, предс.; А. Огар, кас.; Е. Кардаш, секр.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Тов. Укр. Січ, від. 170, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, в годині 3-тій пополудні, в У. Н. Домі, 181-183 Фліт вул. Просимо всіх членів прийти конечно на ці збори і вирівнати свої довги. Є також інші важні справи до вирішення. Члени, котрі платять за дітей, просимо цього місяця заплатити свій довг і також свої місячні вкладки. Для тих членів, котрі прийдуть на збори, по зборах буде несподіванка. — П. Мелень, предс.; О. Логин, кас.; Гр. Готра, секр.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ Тов. Дарахівщина, від. 275, повідомляє усіх членів, місцевих і позамісцевих, що річні збори відбудуться в суботу, 18-го грудня, вечером, в гали церковній при Ґрін і Сусекс вул. Просимо явитися на тих зборах і вирівнати свої залеглі вкладки, бо довгуючий член, що не вирівнає своїх вкладок буде суспендований. На тих зборах буде вибір нового уряду на 1938 рік. С. Рибак, рек. секр.

СТЕМФОРД, КОНН. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350, повідомляє всіх своїх членів, місцевих і позамісцевих, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, в парохіяльній салі, під ч. 135 Ґринич евеню., в годині 5-тій ввечір. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо буде звіт урядників і контрольної комісії за цілий рік, такса́мо буде вибір нового уряду на рік 1938. Тому обовязком кожного члена є бути приявним на тих зборах точно в означенім часі. Напоминаємо довгуючих членів, щоби вирівнали свої місячні вкладки, щоб непереносити на слідуючий рік. Не приявний на зборах член, буде підлягати карі після статуту. — В. Карий, предс.; Н. Когут, кас.; Ілько Михайлин, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, повідомляє членів і членниць, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, в годині 2-гій пополудні, в льокали У. Н. Дому, 327 Говп евеню, Пасейк, Н. Дж. Просимо всіх членів зійтися точно на означений час. На цих зборах урядники будуть здавати справоздання за цілий рік, як також здасть звіт контрольна комісія. Рівнож буде вибір уряду на рік 1938. Тому конечність вимагає, щоб всі члени були на зборах і вислухали цих важних точок, та спільно порадились як повести товариство при добрій господарці на слідуючий рік. Хто з членів має знайомих, що хотілиб вступити в члени У. Н. Союзу і Тов., просимо їх привести зі собою на збори, а ми приймемо їх без вступного. — Ф. Ґулька, предс.; В. Делет, кас.; П. Головачук, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. ім. Дмитра Вітовського, від. 14, повідомляє, що місячні збори відбудуться в понеділок, 29-го грудня, в годині 8-мій, на Січовій салі, 229 Спрінгфілд евеню. Просимо прийти на збори. — М. Питраш, секретар.

Пані вже яку годину сварить на служницю. Крик такий страшний, що сусіди стукають до стіни. Вкінці чоловік виходить до кухні і каже:

— Відправ служницю і не хвилюйся.

— Забирайся мені відси! Ти все мусиш зіпсувати мені кожну приємність.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

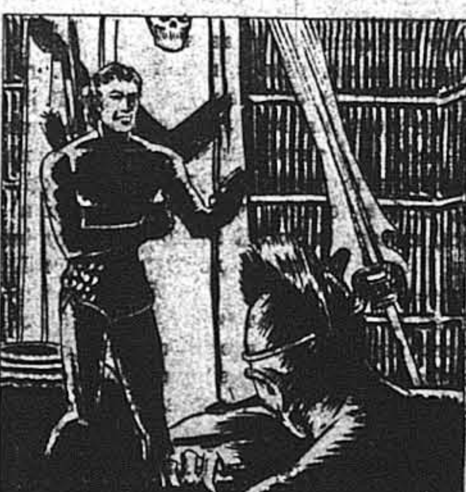
Як би хто мав книжку діточа гра: „Серед квітів", прошу ласкаво мене повідомити. 290-2
о. Ф. Тарнавський,
22 East 7th Street, New York, N. Y.

ТАРЗАН НА РОЗШУКАХ.

(37)

Тарзан переступив обережно через сплячого сторожа, за яким два кроки лежала його зброя: лук зо стрілами. Він зігнувся, щоб їх підняти. Піднявши їх, він знову з найбільшою обережністю почав завертатись до виходу. Та в тому моменті чорний почав рухатися. Тарзан причаївся. Але чорний, замісць знову заснути, отворив очі і побачив Тарзана.

В першій хвилі чорний думав, що то хтось із громади. Тому з просоння він запитав незнайомого, що той робить у колибі. Тарзан хвилину завагався, що відповідати. Це зродило підозріння в чорного і він рішуче запитав: „Хто ти є, відповідай". Тарзан мусів щось робити. Приступивши до чорного, він грізно промовив: „Я є кавуру".

На обличчя чорного найшов жах. Він почав цілий тремтіти. Тарзан підступив близько до нього і заговорив: „Робите, що прикажу, то будеш жити. Вийди потихо на двір", приказав Тарзан. Чорний послухав. „А тепер стій ось тут спокійно і не ворухнися. Коли рушишся, смерть тобі"... Чорний послухав. Тоді Тарзан немов блискавка подався до загороди.

Як тільки Тарзан відбіг кількадесять кроків, чорний очуняся і почав з цілої сили кричати: „Рятунку, кавуру, сторожа, пильнуй загороду!" На його крик зі всіх колиб почали висуватися чорні. Деякі з них мали списи, інші сокири, а ще інші луки зо стрілами. Вони оглядалися довкруги, щоб зорієнтуватися, в який бік бігти.